

Óli Jacobsen, fiskimannafelagsform. í útvarpinum gamlaárskvöld:

- 50 fjórðinga fiskimark - men varðveita rættindini á fjarleiðum

Inntökurnar hjá fiskimonnum hava í mongum fornum verið ræt tuliga góðar í 1973. Hetta ger seg serliga galdandi fyri sildaskip og idnaðarfisk trolarar. Her hefur m.a. óvanligi høgi prísurin á fiskamjólgi gjørt seg galdandi, og tíbetur er útl't fyri, at hesin prísur fer at halda sær í hvussu er eina tíð enn. Hjá salt fiskaskipum sær út sum at veiðan framvegis hefur hug at minnka. Hetta hefur tó verið uppvíg að av prishækkunum. Men prísir innir krevja eisini at hækka, tí bert í ár hava vit havt eina prís talshækkun uppá nærum 13 pst., og útlitið fyri minni hækkan komandi ár er vánligt. Samstun-

dis er óvissan hjá fiskivinnuni so stór sum ongatið áður. Her verður m.a. hugsað um oljuviðurskiptini, og tær avmarkingar í veiði okkara sum alla staðni verða settar í verk, og sum kunnu eru ætlanir um enn fleiri avmarkingar í t.d. sildaveiðuni.

Sáttmálarnir

Hvat sáttmálaviðurskiptum vðvikur, er at siga, at sáttmálarnir við Reðarafelagið vóru uppsagdir at fara úr gildi 1. desember í fjór. Men vegna tess, at spurningurin um hækkan av friðarløn t.l. verkafólki á landi ikki var avgreiddur frá tingi-

num tá, vórðu samráðingarnar útsettar t.l. 8. januar. Hesar endaðu eisini við, at fritíðarprosent ið hjá verkamonnum varð hækkað vð 2½ uppi 9½. Við undanfarna ári sum grundarlag varð hetta metið at geva limum okkara 1,2 m. kr. eyka pr. ár. Afturat hesum varð t.d. manningarpurturin fyri skip á saltfiskaveið við gønum hækkaður úr

28½ til 30 pst. Av øðrum broytigum kann nevast, at styrkt var um rættarstöðu fiskimanna, tí samtykt varð regla, sum tryggjar monnum uppsagnarfrest. Í ár eru sáttmálarnir tó ikki uppsagdir.

Trygdargrunnurin

1. april byrjaði trygdargrunnur felagsins at virka. Hesin arbeiðir á tann hátt, at um ein limur í felagnum gerst sjúkur ella kemur til skaða, og hann ikki kemur undir ta trygd, lönjavnngargrunnur og/ella vanlukkutrygging geva, so letur trygdargrunnurin fyri tann fyrsta mánaðin tann stuðul, sum annars vildi verið veittur av nevndu stovnum. Vónandi fara vit at kunna

økja um ta tíðarskeið, sum vit veita hesa trygd. Tað hefur verið seg at vera tørvur fyri hesum tiltaki, og vit vilja gera vart við, at treytin fyri at koma undir hesa trygging er, at limaskapurin er í lagi.

Annars er uppskot lagt fram á ting um at hækka veitingarnar hjá vanlukkutryggingini munandi, og er hetta at fegnast um, men vit vilja tó gera vart við, at tørvur er eisini á eini sjúkratrygging. Ein maður, sum ómynstraður verður sjúkur, fær ikki eitt oyra frá tí almenna, uttan at hann sjúr á þúra berum. Tá fær hann so mikið, at hann anir. Hetta mátti verið óverðug viðurskipti í 1973.

Skattafrádráttur

Um viðurskiptini við tað almenna kann annars nevast, at landsstýrið í vár legði fram uppskot um studning til manningar nar við flakatrolarum. Hetta uppskot varð ikki samtykt, men í staðin varð sett niður nevnd við umboðum úr landsstýrinum, útróðrarfelagnum, reðarafelagnum og fiskimannafelagnum, og skuldi henda nevndin endurskoða alla lóggevuna viðvíkjandi minstløn og viðbót, og skuldi hon so eisini gera tilmæli í flakastudningsmálinum. Álit verður lagt fram fyrst í komandi ári, so heita mál um flakastudning skuldi verið avgreitt áðrenn tingið fer heimaftur. Í fjór skrivaði felagið til tingið og bað um, at skattafrádráttur fiskimanna varð hækkaður. Einkí hendi á, so vit hava skrivað aftur nú um sama mál og hava vit eisini biðið um, at frádrátturin fyri sjóklæði varð hækkaður. Vit vóna, at hesi mál vinna frama nú, og at broytingarnar kunnu setast í gildi fyri komandi líkning.

Fiskimarksmálið hefur verið nógv frammi í ár, og her hefur felagið gjørt eina samtykt, sum sigur, at miðað eitur at verða ímóti 50 fjórðinga fiskimarki men at samstundis eitur dentur at verða lagdur á at varðveita okkara rættind á fjarleiðum.

Føroyskt LO

Av felagsviðurskiptum kann annars nevast at skipa er fyri Landsfelagsskapi Føroysku Fiskivinnunar, hvørs endamáli er at »vera málgað hjá føroysku fiskivinnufelagnum í teirra ræðið fyri fremjan av øllum, ið verða kann føroyskari fiskivinnu at gagni», og er ætlanin, at felagsskapurin skal umboða fiskivinnuna úteftir og yvir fyri tí almenna.

Komandi leygardag verður fundur millum tey ymsu føroysku fakfelögin, har tosað skal verða um møguleikarnar fyr at seta á stovn eitt føroyskt LO. Heldur ikki í ár eru vit sløppin undan mýssum á sjónum, og okkara hugur leitar eina slíka løtu til teirra, sum mist hava.

Fiskimannafelagið sendir bestu nýársynski til øll fiskimannaheim, og vit vilja eisini takka teimum, sum vit hava havt viðurskipti við í árinum, fyri gott samarbeiði.

Óli Jacobsen

Tað er NÚ ið ræður um at spara!

Einki útlit er til, at oljubreppan verður av í bræði, heldur tvørturímóti. Tað kann tí ikki nóg inniliga verða heitt á hvønn einstakan um alt landið at sýna størsta sparsemi við olju, bensini og petroleum og at avmarka el-nýtsluna mest møgulega.

Hetta er bræðneyðugt, skal eydnast at tryggja hvørjum húsarhaldi sær og landsins vinnu hita, ljós og orku.

Hvør einstakur eigur tí at geva hesum spariráðum ans:

Snarið fyri hitanum, tá ið eingin er við hús — sparað verða 3% í olju. Um tygum snara niður í 6 tímar hvønn dag, brúka tygum 3% minni olju.

Stovuhitin nýtist ikki vera meira enn 21°, og tygum spara 10% olju. Men 19—20° er mangan nóg mikið. Snarið fyri hitanum um náttina. Um allir radiatorar eru kaldir í 8 tímar, spara tygum 4% olju.

Minnist til at lata upp radiatorarnar so spakuliga, tá ið tygum koma aftur til hús.

Tættið vindeygu og hurðar væl. Umleið 5% av øllum oljuhitanum setur út gjøgnum rivir fram við vindeygu, hurðar og bróst, og samstundis setur kold luft inn um — vita eftir við handabakinum!

Olja verður eisini nýtt til el-hita. Um tygum hava snarað fyri hitanum í stovuni fyri at spara olju, so hjálpir lítið, um tygum afturfyri tendra el-ovnin.

Brúkið el-komfýrin minst møgulega og kókið ikki mcira vatn, enn brúk er fyri.

Kuldaskápið og frystirúmið brúka meira streym enn tygum halda. Við tjúkkum isi omaná køli-elementunum verður upp aftur meiri streymur brúktur, tí eigur at verða avisað regluliga. Latið ongantið hurðarnar vera opnar. Tað nýtist ikki vera kaldari enn 5° í kuldaskápinum og 18° í frystaranum.

Umleið 10% av el-nýtsluni fer til ljós; havið ikki tendrað í stovu, har eingin er inni. Brúkið eina sterka peru heldur enn fleiri veikar.

Arbeiðir oljufýrurin ikki sum hann eigur, kann lættliga koma at verða 5% ovurnýtsla av olju. Kønur maður eigur at hyggja at fýrinum og stilla hann beint.

OLJUSPARINEVND LANDSINS

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINN PRODUKT

Vit sóknast eftir blaðseljarum

Vit sóknast eftir fólki at selja SOSIALIN á he um plásum:

Í Klaksvík: Á vesara armunum og inni í miðbýnum.

Í Gøtu, Runavík, Toftum, Søldarfirði, á Skála og á Ströndum.

Í Kollafirði, Hósvík, Hvalvík og Tjørnuvík.

Í Sandavági, Miðvági og Sørvági.

Í Húsavík og á Sandi.

Í Hvalba, á Tvøroyri og í Sumba.

Nærri upplýsingar um samsýning og annað, fáast við at venda sær til tlf. 118 20 millum kl. 15.00 og 17.00 hvønn dag uttan leygardag og sunnudag.

SOSIALURIN

Telef. 118 20 • Box 76 • 3800 Tórshavn